

De tre vindere af konkurrencen om flugten. Fra venstre: Lea C. Nadelmann, Adam Aron Edelsten og Sarah-Lee Tschernia. Foto: Marian Hirschorn, 2013.

Tema om jødeaktionen i 1943

70 år er der gået siden aktionen mod de danske jøder i oktober 1943. En hel befolkningsgruppe blev drevet på flugt, blot fordi de var jøder. Langt størstedelen af de danske jøder nåede heldigvis i sikkerhed i Sverige, mens andre blev arresteret og deporteret til umenneskelige forhold i koncentrationslejren Theresienstadt. Selv for de, som nåede at flygte, havde flugten ofte store konsekvenser - både psykiske og fysiske. Rambam har valgt at markere begivenheder i oktober 1943 med en række artikler og historier.

For at erindringerne om så vigtige og dramatiske historiske begivenheder ikke skal gå i glemmebogen, skal de aktivt holdes i live, især nu, hvor antallet af førstehandsvidner til begivenhederne af naturlige årsager svinder ind. De yngre generationer har ikke samme forhold til begivenhederne under besættelsen, som deres forældre og bedsteforældre, men de er arvtagere af en historie, som de på den ene eller anden måde må forholde sig til.

Konkurrence om flugten

Selskabet for Dansk Jødisk Historie gik derfor sammen *Mosaik Troessamfund*, *Carolineskolen* og *Det Jødiske Nationalfond* (KKL) om at udskrive en konkurrence for unge jøder. Hensigten var at opfordre de unge til at tale med ældre familiemedlemmer om deres oplevelser under flugten samt at reflektere over, hvilken betydning begivenhederne har for dem selv i dag. Vi ønskede - med andre ord - at få de unge i tale. Konkurrencen gik ud på at besvare

følgende opgave enten skriftligt eller med visuelle medier: "*Fortæl i form af interview/samtale en af dine slægtnings oplevelser under jødeaktionen/flugten i 1943.*" Eller: "*Beskriv jødeaktionens og flugtens betydning for dig og vor samtid.*"

Heldigvis - og med stor opbakning fra lærerne på Carolineskolen - var de unge med på ideen, og vi modtog mange gode besvarelser, og vi håber og tror, at de unge, ved at tale med deres ældre familiemedlemmer, har fået et nyt og mere personligt kendskab til flugten og begivenhederne under Anden Verdenskrig. Vi er glade for at kunne præsentere Rambams læsere for de tre vindere af konkurrencen.

En anden side af historien

Flugten til Sverige fylder meget i erindringerne om jødeaktionen, men vi må ikke glemme at næsten 500 danske jøder blev deporteret til koncentrationslejren Theresienstadt. Vi bringer i dette nummer Steen Metz'erindringer fra tiden i lejren, hvor han mistede sin far.

Endelig bringer vi en kommentar fra forfatter og journalist Thomas Hjortsø, som sætter fokus på de mange penge, der var involveret i flugten, og som efter hans mening bør føre til at der reflekteres over, hvem der fortjener en tak i forbindelse med jødernes redning.

Katrine Hassenkam Zoref